

ELŐFIZETÉS.

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasabos petit sor 20 fill.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NANDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Címkórság.

Azt képzelik, hogy a címkórság, mely soha-
sem volt oly virágzásban, mint manapság, csak
egy kis „gyöngeség.”

Pedig ez nagy tévedés.

A címkórság ragályos betegség, kiszámít-
hatatlan károkat okozó epidémia, melynek naponta
vannak halálesetei. Igenis, halálesetei, még pedig
a címkórsággal járó fényűzés öngyilkosai.

A mai devalvált világban, midőn minden
főlétesleges pénz a párisi világiállításra vándorolt,
midőn a kínai háború hadihajói és expedíciójának
ára fölemeszi Németország kölcsönadható tőkét;
ma, midőn az angol bankban is három és fél
percents a pénz és az angol-búr hadjárat csak
a csehországi gyászszövet-gyárosokat árasztotta
el pénzzel, a nagymérvű gyászszövetek miatt; tehát
a mai pénztelen világban minden embernek összebb
kell huznia gyékényeit

Mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy adósságot
adósságra halmozva adja át magát a középosztály
nagy része a címkórság és a vele járó fényűzés
betegségének.

Egyáltalán nem akad itt ebben az ország-
ban józan ember, ki profétaszzerű hangon meg-
mondja a középosztály romlásba induló nagyre-
szének: Megálj! Vesztedbe indulsz!

Hiszén Egyiptomban megjövendölte a fáraó
magának a hét bő esztendő után a hét sovány
esztendőt, hogy népét a takarékosagra és arra
az esetre is ráerősítse, ha nem lesz kenyere.

Mi nálunk senki sem gondol a holnappal.
Csak a „ma”, a mai nap élvezetével törődik s
él, a véletlenre bízva a jövőt. De hogyan is
aggódnék itt ez a kegyelmes, méltóságos, nagy-
ságos ország? Itt, hol oly nagy a személyes
gőg, hogy per „te kegyelmes uram”, „tedd meg”,
— beállíthat mindenki a miniszterekhez. Itt, a
címkórság eme modern Spanyolországában, hol
annyi a méltóságos ur, hogy nemsokára ezeknek
vagyonatlanul maradt és nyugdíjból kivénült
gyermekai részben a szegények házába kerülhetnek.

A címkórság mániászerű járvány hazánkban,
mert itt ki-ki boldog, ha egy fokkal magasabbra
titulálhatja ismerősét, a „tekintetést” „nagysá-

gossá”, a „nagyságot” „méltóságossá” fokozza.
Itt senki sem mondaná a közigazgatási hivatal-
nokoknak a valódi címét, de a szolgabíró fős-
szolgabírónak, a jegyzőt főjegyzőnek, a posta-
mestert főpostamesternek, az igazgatót főigazgató-
nak címezi. Azt, hogy ezzel a miniszteri kinevezés
nélkül való előléptetéssel hizeleg az illetőnek,
tudja, mert derült mosolygás közt utasítja rendre
mindenki, ha magasabb címmel illetik, ahelyett,
hogy felháborodna.

És, kérem, a mit a férfiak űznek merő ud-
variasságból, a címkórság első stádiumában, azt
követik a hölgyek, de mint minden gyöngébb
szervezetű lény, lázasabb tünetekkel.

Ma minden nő nagyságos asszony, ha két
szobája van és cselédjét kifizetheti. Nagyságos
asszony a kir. táblai bíróné épp úgy, mint az a
fodrásznő, ki délelőtti, órákig való futkosás után,
az asztalához ülve, szidja lusta cselédjét.

S a cseléd ennek is azt feleli: ha nem tet-
szik a nagyságának, elmehetnek; mintha az osz-
tálytanácsosnál szolgálna.

Nagyságos asszony a cipész neje, ha három
legénynyel bíró üzlete van az urának, mert férje
már nem suszter-majster, hanem principálisa a
cipőgyárnak. Ma cipőgyár lehet, kérem, egy hat
méteres boltban is.

A „főnök ur” — mondja a krájlzeres-inas
a gazdájának és a főnöknének azt mondja: „kiszti
hand, nagysám.” Az meg csak természetes, hogy
ha a szobalánynak így írnek: „Juci kisasszony-
nak”, hogy a házikisasszony csak „nagysám” lehet.

Oh, Don Quijotte, eljött a te korod itt is!

A „nagyságos asszony”-nak a kofa is drá-
gábban számít és a nagyságos asszony nem
mehet egy III-és emeleti színházjeggyel az elő-
adásra, bárha baromfikereskedő is. Miért nem
veszszük át a franciától ez egyszerű megszólítá-
sokat: Uram, Asszonyom, Kisasszonyom? Hozzá-
tehetjük aztán a rangot is, mint a francia, mint
a németek is, ilyenformán: „gróf uram”, „taná-
csos uram”, „titkár ur”, „miniszter ur”. És
szokjuk le a tisztelendő ur helyett főtisztelendőt,
az igazgató elé a főcímet odatenni. Miért akarunk mi
főtítkárok, főrendezők és főpénztárosok lenni, mikor
nincs is pénzünk. Nincs és még kölcsön sem kapunk!

— Mach Dich gross! — mondja a német
azokról, a kik felfuvalkodottságukban magasabbra
törnek, mint a hová valók és én is azt szeretném
lefesteni, hány asszony „nagyságos” titulája,
nagyságos barátsága, jourja és nagyságos toaletje
vitte a szerencsétlen eladósodott férjet a börtönbe
vagy a halálba.

A „tekintetes” cím, az oly puritán. Diplomás
emberek címe. Legyen az akár kereskedelmi,
akadémiai, akár doktori diploma, a tekintetes
dukál neki, mert tudása vitva ki neki e tekin-
télyt. Es ezt a címet restellenék a mi kedves
magyar asszonyaink? A vidékiek: nem! De a
fővárosiak!

A tekintetes asszony sárcipőben is elmehet
a piacra, vizitbe és templomba; a nagyságosok
már kocsin robognak, ha van kocsiipénzüik, mert
igy illik. És kérdem, hogy veszi ki az magát,
ha a krájlzeresné így szól:

— Hallja, maga, mondja maga meg a nagy-
ságának, hogy már 41 darab szafaládé-vacsorával
és 20 kiló kenyérral tartozik!

Mert ma a gépirónő is „nagysám” és nagy-
sám a „masamód”-leánytól elkezdve fölfelé min-
den leány, mióta a dohánygyári és a cseléd-
lányok: kisasszonyok!

Kérünk tehát ebben a pénztelen világban
egy paragrafust arra nézve, hogy mivel büntet-
endő az illető férfit, nő, vagy leány, ki rangján
felüli címzést követel?

Arról persze nem tehet, ha imádója azt is
mondja neki: királynőm! királynője lelkennek!
Sőt istennőjévé is kinevezi, de itt lenn, a prózai
világban, ne vezessük egymást félre. Ne csufol-
tassuk ki hölgyeinket, kik hiszen mind onnét
eredtek, a honnét nemzetes asszonyaink!

Olcsóbb lesz még a háztartása is mindegyik-
nek, ha kisebb urat mutat, mint a minő! Tanítónő
ma már úgy sem lehet hosszú időig egy uri
kisasszony sem, így tehát jó lesz a házidologgal
foglalkozni. A kisasszony főzhet is, a tekin-
tetes asszonyok főzni szoktak; és én fogadást
ajánlok, ha a mi nőink visszatérnek „jour” helyett
a konyhába, nem marad a leányuk pártában.

B. Gy.

A „BÁCSKA” tárcája.

Elmondottam...

Elmondottam a vak éjnek,
El az egész mindenségnek,
Elzokogtam a szellőnek,
Vadvirágos rét, mezőnek
A te csalfaságod,
A te hütlenséged,
Hogy a szívem, hogy a lelkem
Össze-vissza tépted.

Vigasztalt az éj homálya,
Biztatott a rét virága,
Ringatott a szellő engem,
Szép regéket zsongva nékem,
Hogy ne fájjon szívem,
Hogy ne folyjon vére,
Csak egyedül te voltál, ki
Kikacagott érte!...

Herold Gyula Béla.

TRENCSÉNY KÁROLY ELŐADÁSA.

— A magyar lyra, mint a nemzeti közérzés kifejezője. —

A „Zombori Szabad Lyceum”.

A „Zombori Szabad Lyceum” előadásainak soro-
zatában, vasárnap délután a városháza nagytermében
nagy számú előkelő közönség jelenlétében, feszült figye-

lem, általános tetszés, lelkes, bafafias hangulat között
Trencsény Károly, a zombori felső kereskedelmi iskola
kittűnő tanára, a szépszevu költő tartott remek szépségű,
talentumos tanulmányra valló előadást a magyar lyráról,
mint a nemzeti közérzés kifejezőséről.

Előadása bevezetéséül elmondta, hogy történelmünk
egész folyamán a legrégibb időkől kezdve napjainkig
a nemzeti közérzés hatja át külső és belső életünket:
tudományunkat, művészetünket, költészetünket egyaránt.

A költő, épp úgy, mint egyéb író, szónok, művész,
csak kora érzelmeinek, eszméinek tolmácsa. Költészetünk
mindhárom ágának: a lyrának, epikának, drámának
jellemző színet, éltető melegét a bafafiság élenk érzése,
moudhatni szenvedélye adja meg, de a lyrában nyilat-
kozott meg legközvetlenebbül mindaz, a mit a nemzet
legmélyebben érzett.

A magyar lyra rövidben a nemzet történelme és
néhány költeményünk olykor hibeiben fejezi ki a nem-
zet hangulatát, a bafafiság eszméit, hibeiben festi a
kort, mint akár az államokmányok, akár az országgyűlési
beszédok.

Három eszme az, mely évszázadok óta — mint
nemzeti közérzés — nyilatkoztak meg költészetünkben.
Ezek: Isten, haza, király. Ezekért lelkesedtünk, küz-
döttünk, szenvedtünk.

Az ősi magyar költészetéről szóló történelmi fel-
jegyzéseket említé itt fel. Theophylaktus VII. századbeli
görög író azt mondja a magyarságról, hogy éneketet
zengenek a földnek. Fölemlíté Priscus leírását Attila
hujjairól. Beszélt az igricekről, mely hivatásos daloló
rend volt, az egész nemzet érzelmeit fejezte ki és az
egész nemzet szívéhez szolt.

Áttért a kereszténység felvétele és a királyság
megalapítása korára, mely két új eszmével gazdagította
lyrai költészetünket. A kereszténység és királyság egybe-

olvadt eszméi fejezik ki a magyar bafafias közérzést.
Sztz Mária Magyarország védőasszonya, Szent István,
Szent László nemzeti védőszentjeink, a keresztény vallás
és a nemzeti dicsőség hősei. Ének magasztalja őket, a
melyeket nemcsak a templomokban énekelnek, hanem
a családi tűzhelynél, körmenetekben bucsujárások alkalmával,
sőt a csatatéren is.

Hollós Mátyás emléke is bevésoódott a nemzet
szívébe, megválasztásakor örömének hangzott szerte
a hazában, halálakor pedig gyászénekekkel siratták el.

Az ezután következett stilyedés korszakából a leg-
régibb szatirikus Apáthy Ferencről emlékezett meg, ki
feddő énekeiben tréfas gunnyal ostorozza az akkori
társadalom minden osztályát.

A mohácsi vész után Szent István koronája dara-
bokra tört és az irodalom is magán hordja e nehez idők
bélyegét. A lyrai költészet most is összeolvastja a val-
lások és bafafias érzelmeiket, de a vallásosság már nem
az általános kereszténységben, hanem a felekezetiesség-
ben nyilvánul.

Beszélt a „Jeremiádok”-ról, majd áttért Balassi
Bálint költészetének jellemzésére, ki hiven tolmácsolta
a mindinkább tudattá világosodó, erősödő közérzést,
hogy a Habsburg-báz nemcsak nem tudja, de nem is
akarja felszabadítani országunkat a török járom alól,
mert alattomos célja az, hogy a törökkel végkép el-
nyomorítsa és így az Ausztriába való beolvasztás poli-
tikáját annál könnyebben megvalósíthassa. E célnak
egyike még az ellenreformáció is. Az ellenhatás sziltte
a Bocskay, Bethlen és Rákóczy fölkelést, a kurucvilágot.

A nemzeti költészet nyomou kiséri a kor esemé-
nyeit. A nemzet lázadt keserve tör elő a tarogatásból,
fegyverre szoltja az egész országot: pro libertate!

Szenvedélyes német-gyűlölet sugálja a kuruc da-
lokat. Igen érdekes szemelvényeket mondott el a kuruc-

Tisztogszad szájadat és fogaidat

naponta reggel és este a legjobb-

nak elismert

20—19

MENTHOLOS

szájvizzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesek
maradnak!

Szájviz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható Tarczay István gyógyszerésztárában Zomborban, Kossuth-utca.

Ujdonságok.

Kinevezés. Lajos Viktor főberceg az országos magyar vörös kereszt-egylet védnök-helyettese Széchenyi Tamás drt, a bács-kuljai járás főszolgabíráját, az egylet megbízottjává nevezte ki.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Kempf György ó-becsei polgári iskolai helyettes tanárt az újvidéki állami polgári iskolához rendes tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Frank Flópp újvidéki adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Erényi József szegedi törvényszéki irnokot a titeli járásbíróhoz segédtelevényessé nevezte ki.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Koszber Antal bajai járásbírói aljegyzőt a bajai járásbíróhoz mellélt alkalmazott ügyészi megbízott állandó helyettesül rendelte ki.

Egyházi hírek. Milla Imre Palánkáról Temerinbe, Greinich Ferenc Temerinből Palánkára kápláni minőségben költségmentesen áthelyeztetettek.

Alispáni jutalom. Karácson Gyula vármegyei alispán Kekezovits Matyás Glozsán község érdemes jegyzőjét, az utadó behajtása körül tanúsított buzgó tevékenységéért pénzbeli jutalomban részesítette.

Uj doktor. Littvay Antal zombori földink, a kolozsvári kir. törvényszék aljegyzője a napokban avatott a kolozsvári „Ferenc József” tudomány egyetemén a jogtudományok tudorává.

Tanítónő választás. Cservenkán Tiefenthaler Etelka, kacsai tanítónőt, a cservenkai magyar iskolához tanítónővé választották meg.

A szegényekért. Vasárnap igazi ünnepe volt városunk szegényeinek. Ünneppé avatta részükre kamionkai Szemző Gyula nagybirtokos, közeleltünk köztisztviselőben álló alakja, ki azon alkalomból, hogy neje, Michelsz Sarolta urasszony névnapját ünnepelte és betegségekben fordulat állott be, a miről az egész város osztatlan örömmel értesült, a bajai ut mentén lévő parkjában 230 Zombor városi szegénynek ebédet osztott ki. Az ebédnél kivül még mindegyik szegény 3/10 l. bort és almát is kapott. A szegények mélyen meghatva áldották jótévedőjüket. A jószívű adakozókat meg is áldja az Isten.

Az Uránia Zomborban. Az „Uránia” budapesti tudományos színház a zombori Szabad Lyceum intézőségének meghívására folytatja jövő február hónapban városunkban a városi színházban előadásokat fog tartani. Az előadások sorozata a következő: február hó 12-én: Spanyolország, február hó 13-án: Kina, február hó 14-én: Velence. Az előadások iránt közönségünk körében nagy az érdeklődés és azért a rendező bizottság ez uton ismételve felhívja a szubházi páholybérleteket, hogy páholyuk megtartása iránt február hó 1-éig nyilatkozzanak. Az előadásra jegyek Kollár József könyvkereskedésében a mai naptól fogva kaphatók. A mondott napokon délután ifjúsági előadások lesznek a városi színházban és pedig február hó 12-én szüret kerül: A vas és Transvaal, február hó 13-án: Jézus élete, február hó 14-én: Spanyolország. A rendező bizottság felhívta az összes zombori tanítványokat, hogy írják össze a színelőadásra megjelenni óhajtok neveit. Az erre vonatkozó munkálatok most vannak folyamatban. Megjegyezzük itt, hogy az ifjúsági előadásokon egy ülőhely ára 60 fillér. Az esti előadásokon a karzat az iparos ifjúságnak, a délutáni előadásokon pedig a kereskedő és iparos tanoncok részére van visszatartva, kik az iparos ismételő iskola igazgatóságánál, illetve az iparhatóságnál vehetik át jegyeiket díjmentesen. Azon tanítványok, melyek még nem jelentették be részvételüket (szerb férfi tanító- és tanítónőképző) ezt még három nap alatt tehetik meg.

Halálozás. Nehlich Frigyes zombori lisztkereskedő szombat délelőtt 9 órakor 62 éves korában elhunyt.

dalokból, melyeknek némelyike megdobogtatta a hallgatók szívet. Kétféleképpen találta el a hangulatot, a mikor megjegyezte, hogy valahányszor a „Rakóczy nóta” dalamat, a „Rakóczy indulót” halljuk, valami sejtélem szerű érzés remegtet meg szívünket. Talán a kurucvilág lelkeinek, dicsőségének és gyászának utórezgése. S tekintünk Rodostó felé fordul.

Élnek színekkel eszteltes a XVIII. századot, a megnyugvás, a hanyatlás korszakát. A főnemesség elszakadt a nemzet testétől, elidegentül bazajától. A kismemesség birtokaira vonulva, tetlen életet él, elparlagiasodik, a jobbágyosság mostoha fia a hazának, a városi polgárság nem érzi a nemzethez tartozását.

Ebben a korban nincs nemzeti önérték, ellobbant a lelkesedés és a lyrai költészetnek nincs miből táplálkoznia, elhallgat a dal.

Anyos Pál, a vígasztalan fájdalom költője, merész kifakadással támadt II. József, a „kalapos király” ellen. Szenvedélyes hangja, első életjele az ébredő nemzetnek, Baróti Szabó Dávid már az elragadtatás himnuszát zengi. A Napoleon elleni báboruk után, a tehetetlen kor jött el. A romlásnak indult bajdan erős magyar, letépte fényes nemzeti bélyegét, éneklé Berzsenyi. Kölcseyben ismét összeolvad a hazafias érzés a vallásossággal. Fensége Hymnusa a nemzet imádsága lett és lesz mindenkori Megrendült a hit a nemzet jövőjében, Bajza milliók nevében sóhaj fel: Multadban nincs öröm, jövőben nincs remény... Kölcseynek már reménye sincs, az ő hangja a legkétségbeesettebb a magyar lyrában.

Attért ezután a nemzeti ébredés korának jellemzésére. A nemzet betegségekben nagy fordulat állt be Széchenyi föllepésével. Elmondta a legnagyobb magyar bátását a nemzetre és a költészetre. A költők megdöbbentve tekintettek Széchenyire. Lyraikban csak remegve zendült meg az öröm. Majd összeolvastották a reményt és emléket, a bánatot és örömet, a hitet és aggodalmat.

A nemzet hangulatát Vörösmarty „Szózat”-a fejezte ki legteljesebben, a mely az ébredező Magyarország „Hymnusa” lón. A legnagyobb magyar és a költők visezték a magyarnak elvesztett önértékét.

Jelszava lett a kornak, hogy a nemzet elernyedt erőit és a szétszakadozott elemeket egyesíteni kell és

A zombori takarékpénztár folyó hó 27-én tartotta rendes évi közgyűlését a részvényesek nagymérvű érdeklődése mellett. A közgyűlés is teljes elismeréssel adózott Sándor Bela igazgató ur kiváló működéséért, mely a múlt évben is kiváló ritka eredményt produkált. A tiszta jövedelem felosztására vonatkozólag tett és általunk már ismertetett javaslatot a közgyűlés elfogadta s a részvényenként 90 koronányi kamatot és osztalékot a tegnapi naptól folyósították a részvényesek részére. Itt részletezzük azon összegeket, melyeket a zombori takarékpénztár, mint minden évben, jótékony célra adományozott. A zombori takarékpénztár a folyó hó 27-én tartott közgyűlésében a következő jótékony adományokat szavazta meg: a) a Stein Márk hagyományából származó városi árvabázi alapra 400 korona; b) Bács Bodrogh vármegyei árva- és szerethetbázi alapja javára 400 korona; c) a zombori magyar nőegyletnek szegény iskolás gyermekek felruházására 400 korona; d) a zombori szerb nőegyletnek hasonló célra 300 korona; e) a zombori izraelita nőegyletnek hasonló célra 200 korona; f) a zombori árvaházból kilépő árvák felruházására 200 korona; g) a zombori felső kereskedelmi iskola szertárának gyarapítására 200 korona; h) a zombori felső kereskedelmi iskola tanuló tanulmányutjának költségeire 200 korona; i) a zombori állami főgymnasium négy szegénysorsú, jó magaviseletű és jó előmenetelű tanulójának egyenként 50 koronával leendő segélyezésére 200 korona; k) a zombori felsővárosi óvoda-egyesületnek 100 korona; l) a zombori polgári kaszinó-egyleti dalárdának 200 korona; m) a zombori iparos dalárdának 100 korona; n) a zombori zeneakadémiai alapnak 200 korona; o) a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulatnak adományként 100 korona; p) a „Szabad Lyceum” költségeinek fedezésére 200 korona; r) a zombori tüzoltó-egyesületnek megsérült tüzoltók segélyezésére 100 korona; összesen: 3500 korona.

Sevics püspök és a magyar nyelv. Annak idején, a mikor a bácsi görög keleti szerb püspököt Sevics Mitrofan foglalta el, sok szemrehányásra szolgáltatót okot az a körülmény, hogy magyar kormányunk a püspök személyében olyan embert ajánlott a királyi megerősítésre, aki egy szót sem tudott magyarul. Örömmel vesszük tudomásul, hogy ezt a kifogást ma már a püspöknek dicséretes szorgalma elenyésztette. Újvidékről jelentik ugyanis, hogy a püspök tanulgatással és gyakorlattal már annyira vitte, hogy a magyar nyelvet nemcsak érti, hanem alkalomadtán használja is. Legutóbbi püspöki látogatásai alkalmával Adán, Moholon és Bács Szent Tamáson az illető hatóságok hivatalos üdvözlételeire magyarul válaszolt és a jelenlévőket nem kicsiny mértékben lepte meg, hogy szavai kiejtéséből nem érzett ki az idegenszerűség, a melyet minden más ajku embernél észre lehet venni. Más különben is Sevics Mitrofan ugy a bácsmegegy, mint az újvidéki magyar társadalom előkelőbbjeivel a legszorosabb érintkezést iparkodik fenntartani és így az a szorgalma is, hogy a magyar nyelvet minél jobban elsajátítsa, rá vall helyes fópásztori politikájára.

Jutalmazás. Sesztay Emil, a bács-gyurgyevői állami elemi iskola nagyerőmű igazgatója, lapunk jeles munkatársa, a báró Rudics József-féle alapítványból a magyarosítás terén szerzett ügybuzgó működéséért 100 korona jutalmat nyert. Tanítványai közül is letten kaptak ugyanazon alapról a magyar nyelv sikeres elsajátításáért 20—20 koronát. Ez is a kitünő igazgató érdeme.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a zombori filharmonikusok társulatának alapszabályait a jóváhagyási záradékkal ellátta. Itt jegyezzük meg, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából Mihálovits Ödön a zeneakadémia igazgatója a zombori filharmonikusok által fenntartott zombori zeneiskola tanszert felbírálta és azt kifogástalannak találta.

Eljegyzés. Dr. Fischer Imre újvidéki ügyvéd tartalékos honvédbandagy eljegyezte Török Aranka kiaszonyt dr. Török Armin honvédorvos leányát.

Halálozás. Harkányi Károly báró főrendiházi tag, ki 1890—1891. évben Újvidék városát képviselte a parlamentben, tegnapielőtt Budapesten elhunyt.

a bonépitő munkában mindenkinek ki kell venni a maga részét. És ebben a munkában a nőtől is nagy, szent közreműködést vártak a 40-es évek politikusai és költői.

Vörösmarty „Az uri bölgyhöz” ódájában gyönyörűen jelöli ki hivatásukat.

Előadásának egyik legszebb részében a szabadságharc alatti költészetet eszteltes.

Petőfi lánglelkű dalai, a népköltészetnek ez időbeli termékeivel foglalkozott. Majd áttért az elnyomatás szomorú korszakára és gyönyörű jelenzéssel méltatta Tompa Mihály költészetét, mely akkor virrasztott a nemzet felé, mikor ez a nóta jarta: Megvirrad még valaha, Nem lesz mindig éjszaka! és Vörösmarty biztatóan zengte hattyudalában: „Lesz még egyszer ünnep a világon!”

A nemzet e küzdelemben bangzott fel Arany János figyelemre: Hallottad-e a szót: rendíthetetlenül.

Igen érdekes, a mit előadó a kiegyezés utáni kor költészetéről mondott.

A nemzeti közérzésnek az előbbi korokhoz hasonló megnyilvánulását újabb lyrákban nem igen találjuk. Kevés kivétellel nagyon is egyéni lett. A különböző idegen eszmearamlatok, ősi medréből is kitérítettek. Kozmopolita költészetnek nevezte Arany János. Pedig ő mondta:

Költő az legyen: mi népe.
Nekem aidoit az a bölcső,
Mely magyarrá ringatott!

Az is szomorú jelenség, hogy még az ősi nemzeti forrás, a népköltészet is szinte kiapadt. A nép ma már nem igen tanul dalt. Készen veszi a vásáron. S az aztán igen silány vásári portéka. Vadrózsa helyett — csinált virág!

Kell, hogy egészségesebb fordulat álljon be. A mint láttuk, a lyrai költészet történelmünk egész folyamán át ebresztette, táplálta, nemesítette a nemzeti közérzést, most a nemzeti közérzésnek kell ebreszteni, táplálni, nemesíteni, nemzetivé tenni lyrai költészetünket.

A közönség a ritka szép szellemi élvezetért lelkes éljenekkel és zúgó tapsokkal róta le elismerése spontán adóját, midőn a kitünő előadó előadását befejezte. *

Sebő napja. Popovits Sebő vármegyei főlevel-táros, tb. főjegyző, az általánosan tisztelt és szeretett „Sebő”, vasárnap ülte meg védszentje, „Szent Száva” ünnepét. Ez alkalommal vendégszerető háza egész napon át valóságos bucsujáró hely volt. Megjelent ott — ugy szólván — városunk egész társadalma, hogy öt családi ünnepe alkalmából üdvözölje. Az ünnepeket, egy a szíves háziasszony, valamint a bájos házikisasszonyok vendégszeretete és szívvelisége felejthetetlenül tették e napot mindenkire.

Domino-bál. A zombori jótékony magyar nőegylet folyó évi február hó 6-án este 9 órakor a „Vadászkürt” termeiben saját pénztára javára „Domino bál” rendez. Személyjegy ára 2 korona. Családjegy 6 korona. Karzatijegy 3 korona. Felülfizetése tekintettel a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A domino színe: a rózsaszín. A nőegylet dominó bálja egyike lesz Zombor társadalma legszebb és legsikerdusabb emberbaráti akcióinak. A rendezőség élén Hauke Imréné urasszony áll, ki a rendezőség többi tagjaival mindent elkövet, hogy a tánemulatság, mely nem is készült szószerint vett bálnak, jól sikerüljön. A rendezőségbe felkérte városunk összes fiatalembereit s e helyen is hangsúlyozzuk, hogy ha valaki ily meghívót nem kapott volna, ez csak a hiányos címzés folytán keletkezett félreértés lehet. A hölgyeket rózsaszínű dominóban látják legszívesebben. A szíkséges szövet Spitzer és Schlieszer urak tiszteiben, az álarok Szabó ur „Rózsabál”-jában kaphatók. Itt rendezőség még annak közlésére is felkért, hogy a mulatságot plakátokon hirdetni nem fogja. A ki meghívót nem kapott volna, szíveskedjék a rendezőséghez fordulni, hogy a valószínűleg csak elkallódott meghívást megismételtesse. Jegyek Sztrilich és Kollár urak tiszteiben lesznek előre váltbatók. A rendezőség számos meghívást küldött szét és a közönség élénk érdeklődéséből ítélve a domino-bál igen látogatott lesz.

Beszéda. A zombori szerb tanító- és tanítónőképző intézet vasárnap esti beszédjára fényes bálnak is beillett volna, mely elegancia, fesztelenség és jókedv tekintetében a legelső helyek egyikét foglalja az ideai farsang krónikáiban. Előre lehetett látni, a miket véve tekintetbe, hogy a beszéda kiválóan fog sikerülni, a fényes eredmény azonban minden várakozást felült mult. A „Vadászkürt” termei a szó szerinti értelmében zsufolva voltak a legelőkelőbb uri közönséggel, mintha összefalagatták volna, annyi szépség gyűlt össze. Banális hasonlat ugyan ilyenkor a rózsáskert, de tényleg ahhoz hasonlított a táncterem. Megjelent a mulatságon báró Vojnits István vármegyei főispán, a kit a rendezőség nagy lelkesedéssel fogadott. A tulajdonképeni mulatságot hangverseny előzte meg, melynek minden egyes pontja kitünően sikerült és általános tetszést aratott. Zúgó tapsok honorálták a szereplők előadását. A szép sikerű estélyt az intézet vegyes énekkara vezette be, élénkelvén igen szépen Davidovits Sz. „Miatyánk”-ját. Utána Sztokjovits Zorika, Damjánovits Jovánka IV. o. t. és Vajdits Ruzsica II. o. t. Herbert J. „Galopp Militaire”-jét játszották el zongorán kifejtett technikával zajos tapsok kísérlete mellett. Nagy batással énekelte el ezután a vegyeskar Marinkovits J. „Szerb Hóro” című szerzeményét. A Konyovits Péter III. o. t. által begedűt és Vajdits Ruzsica II. o. t. által zongorán eljátszott „Fidélité fantasie” nagyon tetszett, épp ugy az intézet ifjúsági énekkara által előadott Mokranjác Sz. „Hazából” (1. dallfűzér) és (VIII. dallfűzér) szerzeményét, Popov Maria Gyórits V. N. „Fohász” című költeményét szavaltá át-érzett színes előadásban. A „Kasza” orosz népdalt remekül énekelte az intézet ifjúsági énekkara Szajkovits Zorika és Damjánovits Jovánka művészi zongorakísérete mellett. Popovits Milorád igen szép hangon énekelte el Mokranjác Sz. „Három hős”-ét, zongorán Zsivkovits Bogumila IV. o. t. kísérte. Közben a 70. ezred zenekara Jenkő D. „Népdalegyveleg”-ét játszotta. Különösen nagy tetszettel fogadta a közönség az előadott énekszólamokat, a melyek az intézet nagyerőmű zenetanára, Blazsek Dragutin kitünő tanítása és Konyovits Péter művészi vezénylete alatt szívhez szólóan intenzív hatás mellett érvényesültek. A rendezőség élén Kalits Dime tanítónőképző intézet tanára állt, ki fáradságtalan buzgalommal vitte rendezői tisztét. Neki köszönhető, hogy a mulatságon a zombori magyar intelligencia is nagyszámban vett részt és ezzel mintegy dokumentálta az összetartozandóság érzetét. A szép sikerű hangverseny után kezdetét vette a tánc és folyt a vígasság kivilágos kivirradtig. A szílnet utáni csárdást is bévvel és lelkesedéssel járták. A beszéda szépen jövedelmezett a nemes cél javára.

Kereskedők bálja. A zombori kereskedők bálja február hó 9-én lesz a „Vadászkürt” szálló összes termében. Az ügyes rendezőség a balra meghívóként a következő szövegű váltót bocsátotta ki: Zombor, 1901. évi január hó 24. Két korona. 1901. évi február hó 9-én este 8 órakor fizessen Ön ezen meghívónál fogva a zombori kereskedők rendezetere kettő koronát a „Vadászkürt” szálló összes termében, a helybeli szegények javára rendezendő zártkörű bál alkalmából. — Érteke tudva, s tegye számadása azzal, hogy Ön és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Személyjegy 2 kor. Karzatijegy 2 kor. Családjegy 5 korona. Jegyek előre váltbatók: ifj. Heindhofer Róbert, Kollár József, Szabó Nándor Péter és Weidinger S. és Zs. urak kereskedéseiben. Felülfizetése — a jótékony cél iránti tekintetből — köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A közönség nagyon érdeklődik a mulatság iránt. Azt hisszük, hogy minden meghívott a váltót elfogja fogadni és ezért bálából a táncosok vidáman és bévvel fogják az urasszonyokat és kisasasszonyokat megforgatni. A Kossuth Lajos utcán hatalmas nemzeti zászló hirdeti a bál napját.

Munkásközvetítők. A m. kir. földművelésügyi miniszter most tette közzé a munkásközvetítők névsorát, hogy a gazdaközönség szíkség esetén illetékes és megbízható helyre fordulhasson valahányszor a helyi viszonyok kedvezőtlen alakulása folytán idegenből kénytelen munkás erőt szerezni. A bennünket érdeklő munkásközvetítők a következők: Bács-Bodrogh vármegyeiben Lederer Pál vm. aljegyző, Zombor városában Latinovits Szaniszló városi szenátor.

Gazdasági előadás. Glozsánban Kekezovits Matyás községi jegyző folyó hó 20-án a lakosság nagy érdeklődése mellett népies előadást tartott a gazdasági munkás és betegsegélyző egyeti pénztárról. A munkás és betegsegélyző pénztár meg is alakult.

ei főlevél- szeretett Száva" és napon — egy öt családi egy a szí- asszonyok né tettek

gyar nő- r a „Va- mino balt- 6 korona. tel a jöt- gnyug- nőgyelet a legszebb rendezőség és többi ag, mely erüljön. A emberét s y meghi- és folytán szóni do- vet Spitzer Szabo ur meg annak tókön hir- volna, szí- áloszintűleg e. Jegyek lőre vált- zst és t mino-bal

tanítónő- balnak is és jókedy ja az idei utlat véve kerülni, a elült mult. n szufolva a összevá- nális ha- leg abhoz gon báró rendezőség mulatságot es pontja Zugo tap- ep sikerü elénekelt. Utanna t. o. t. és Militaire" val zajos el ezután ü szerze- gedün és tt. Fidele et itjuszaj mbol" (I. ov Maria avalta at- pdalt re- Szajkovits rakiserete bekelte el Zsivkovits zenekara isen nagy számokat, Blazsek művészi as mellett tanítónő- galommal a mulat- számban szszertartó- ntán kez- os kivir- esedéssel emes cel

reskedők lő összes ivokent a r, 1901. ebruar hó nal fogva at a „Va- szegények — Erteke es beces Szemely- korona. t, Kollár s. es Zs. köny cel s hirlapi- kbőlük a ghivott a ok vida- szszonyo- as nem-

művelés- zvetitők illetekes a helyi ol kény- lő mun- egyében atinovits

kezozits ág nagy zdasági munkas

Az iparoskör közgyűlése. A zombori iparos- kör január hó 27-én tartotta meg évi közgyűlését. A helyiségeket a kör ügyei iránt melegen érdeklődő tagok teljesen megtöltötték. Kiváló figyelmet keltett az elnök beszámolója a múlt évről; e szerint a lefolyt év egyike volt az egyesület legkedvezőbb éveinek. Az év folyamán Kozma László, dr. Kollár Viktor, dr. Strasser Lajos, Szobotka Rezső és Vértesi Karoly tartottak közérdekű felolvasásokat; volt egy tombola-estély, egy farsangi táncmultság és Vörösmarty Mihály születése 100 ik évfordulóján, a halhatatlan nagy költő műveiből össze- állított műsorral, egy bazafias ünnepegy. Az estélyek tisztá jövedelme, a szerény 1 koronás személy- és 2 koronás családjegyek mellett is 500 koronát tett ki. — Tartott a kör az 1900-ik évben 17 hirlapot és folyóiratot, gyarapította könyvtárát (beszerezte Vörösmarty Mihály és Petőfi Sándor összes műveit, Vértesi Karoly Szentföldi utleiratát stb.); egy közgazdasági kérdésben volt vita- estélye és rendezett egy közcsoportot is. — Különös meglepedéssel és örömmel emeli ki a jelentés a múlt év azon nagyjelentőségű tényét, hogy az iparos dalárda, autonómikus jogai fentartása mellett, egyesült az iparos- körrel. — A kör anyagi helyzetét nagyon előnyösen tünteti fel az a körülmény, hogy a reudes kiadások fedezése mellett egy új billiardra és butoratra közel 1300 koronát fordítottak és e mellett meg jelentékeny felesleget is hozhattak az 1901-ik évre; az 1899 ik évi bevétel kitett 2608 l6 kor., míg az 1900-iki mar 3558 koronára emelkedett. Az egyesület jövőjére nagy fontosságra a közgyűlésnek az a határozata, hogy fenn- állásának 25 ik évfordulóját ez idén november 10-én, a polgársághoz méltó alakban megünnep- l e z t a jubila- ris evet meg is örökíti azzal, hogy egy állandó otthon biztosítására hazépitési alapot létesít. A részleteket majd a választmány állapítja meg. — Dr. Pataj Sándor in- dítványára a kör eddigi elnökét Zsulyevits Ernőt újból kikialtották elnöké, míg a tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság megválasztása szavazó lapok utján, szintén egyhangulag történt. — A közgyűlés a program letárgyalása után az elnök lelkes buzdító szavai mellett, emelkedett hangulatban záródott be. — A tisztújítás eredménye a következő: elnök: Zsulyevits Ernő, alelnök: Steiner Lajos, igazgató: Mero Ignac, ügyész: dr. Buják József, jegyző: Cselyuska Marton, helyettes jegyzők: Bertalan Imre és Probojevits Antal, pénztárnok: Makra György, II. pénztárnok: ifj. Donosz- lovits Jozsef, könyvtárnokok: Horváth Pál és Gruda Pál. Választmány: Angyal Janos, Czinkler István, dr. Don- oszlovits Vilmos, Draxler Lajos, Ehrlich Nándor, Fri- bert Mihály, Gräber Mihály, Hermann Jozsef, Hruby Mihály, Kmpl Janos, Novak Gyula, Purmann Alajos, Pekaovits András, Raits Milan, Szalay Ferenc, Szigeti István, Sztrilich István, Stebler Nándor, Schnur Lajos, Tantner Ottó, Tuna Adolf, Ugry Mihály, Varga István, Zsuffa György. Pótagok: Csaszár István, Gräff Vince, Maurer Dénes, Melr Henrik. Számvizsgáló bizottság: Metz Jozsef, Perndl Dezső, Tápay Agoston.

Esküvő. Löcsei Radely Jenő államvasuti ellenőr folyó hó 20-án vezette oltárhoz az új-verbázi evang- templomban Klein Jolán kisasszonyt, Klein Károly, új verbázi tekintélyes polgár és vendéglős bájos leányát. Nasznyagok voltak a menyasszony részéről: Grossmann Ferenc, a vőlegény részéről: Kiss Gyula.

Kertésznapközveti intézet. A bajai gyűlmöl- csészeti egyesület üdvös eszme megvalósítására törekszik. Az egyesület Baján egy kertésznapközveti intézetet szán- dekozik alapítani és e végül terjedelmes és jól meg- indokolt emlékiratot terjesztett fel a földmívelésügyi miniszterhez.

Halálozás. Nagy-Bikács torontálmegyei község- ből írjak lapunknak: Nagy gyász érte községünket. Torontal vármegye legkitünőbb és leghíresebb kántor tanítója, Hoffmann Rokus folyó évi január hó 17-én, ket napi szünetes után Nagy-Bikácsban meghalt. A meg- boldogultat Zomborban is igen sokan ismertek. Teme- tése folyó hó 19-én nagy részvét mellett ment végbe. Aldás emlékeire!

Iparos dalárda farsangi mulatsága. A zombori iparos dalárda február hó 2-án a „Vadászkürt" szálló összes termeiben táncal és világpostával egybekötött hangversenyt rendez. Ez alkalomból vettük a következő humoros meghívót: „Nagyérdemű közönség! Tudtára adatik mindenkinek, hogy a zombori iparos dalárda folyó évi február hó 2-án a „Vadászkürt"-ben táncal és világpostával egybekötött hangversenyt rendez, melyre a címet tisztelettel meghívja. Midőn eme messzeföldön híres dalárda nem kimélve költséget és fáradságot, a n. é. közönség pártfogására utazik, ne mulassza el senki az alkalmat, hogy az előadandó egyet-mást megtapasza- ltja. A dús műsorból megemlítendő például: 52. szám. M ó k á z ó n ó t á k. Szentirmaytól, enekli a dalárda. Nagyon huncut egy nóta. 29. szám. A l o p o t t l ú d. Geneé töl. Kettős dal, előadják Beney József és Ti- ninszky Janos urak. Ebből az ügyvédek tanulhatnak. 47. szám. M a g y a r n ó t á k. Eneki Varga Kálmuska kisasszony. Nagyon jó hangja van, csak egy kicsit vékony, (t. i. a hangja.) 63. szám. L e g é n y b ú c s ú. Szeci töl. Monológ, előadja Szabó Gyula ur. Aki báza- sódni akar, ezt nézze meg mihez tartás végett. 71. szám. A b a k a é s a f o t o g r a f u s. Kippertöl. Kettős dal, előadják * * * és Haasz Gyula urak. No ezt már dicserni se kell. 34. szám. A s s z o n y h a d j á r a t. Nagy farsangi opera. Ez magától íródott, de talán a legjobb. Személyek: Rampás, Varga Kálmán ur. Ram- pasné, Szabó Juluska k. a. Korcsmáros, Fischer Pál ur. Hölgyek, urak. — Nagyérdemű közönség! Hogy ez nem család, nem ámitás, méltóztassanak meggyőződni róla. Mindössze annyi áldozatba kerül, hogy a penzta- rosuak, aki az ajtóban áll, odalökik azt a hitvány 2 koronát, családjegyéért pedig 5 koronát, akkor betömik a száját, mert különben senkit be nem ereszt. Aki azon- ban nem akar vele veszekedni, Kollár József ur könyv- kereskedéséből hozhat belépőjegyeket a hangversenyre, (megjegyzendő, hogy egy ember két jeggyel is bemehet) mely után az egyik teremben a párisi világkiallítás, melyet a franciák egy napra kölcsön adtak, csekély 10 fillérért megtekinthető. Hogy el ne felejtstik: A partoló tagok a tagsági jegy I. szelvényével váltanak jegyet; továbbá az egész boldonság 8 órakor kezdődik. Zombor, 1901. január 20. Tisztelettel a „Zombori Iparos dalárda." — Ajanljuk a nagyérdemű közönség pártfogásába ez igazán érdekesnek ígérkező mulatságot.

Csödbeszüntetés. A zombori kir. törvényszék a Perlez Adolf eleni csödtöt beszüntette.

A népszámlálás eredménye. A népszám- lálásról újabb a következő adatok jutottak tudomá- sunkra. U j v i d é k r ő l írja tudósítónk: Előbbi tudó- sításomban azt írtam, hogy Ujvidéken több mint 30,000 a lakosok száma. Most már sokkal részletesebb adatok birtokában vagyok, a melyek teljesen hitelesek. Az egybegyűlt számláló-lapok szerint Ujvidéken az össz- lakosság száma, ebbe benne van a 600 főnyi katonaság, melynek levonása után fennmaradó szám 31,411 Ujvidék lakosainak számát teszi ki. Az 1890-ben eszközölt nép- számlálás adatai szerint az akkori lakosság száma 24,717-et tett ki. E szerint az elmúlt 10 év alatt 7294 lakossal szaporodott a város népessége, a mi majdnem 30% emelkedésnek felel meg, a mi mindenestre felette ör- vendetes szaporodás. — O - V e r b á s z o n a népszám- lálás adatai szerint az összlakosság száma 4619. Az előző népszámlálásnál 4252 lelek volt. Tíz évi szaporó- das tehát 367. — A d a n. Az 1901. évi népszámlálás eredménye 12,509 lelek, 10 év előtt volt 10,994, tehát a szaporodás 1515 lelek. — S z a b a d k á n a város lakosságának száma 1901. évi január elsején 82,940 lelek volt, a tíz évvel ezelőt megjejtett népszámlálás 72,688 lelket mutatott ki, így tehát a szaporodás Szab- adkán 10 év alatt 10,257 lelek. — B - M a d a r a s o n a most befejezett népszámlálás szerint 6050 a lakosság száma. Tíz év előtt 5452 volt és így a szaporodás 608 lelek.

Gyopár-bál. A „bajai korecsolyázó egyeslet" ne- gyedszázados fennállásának évfordulója alkalmából dr. Hegedüs Aladárné és dr. Koller Imréné urasszonyok védnöksége alatt felerészben a saját alapja és felerész- ben a „bajai első kath. nőegylet" javára 1901. évi február hó 9-én Baján a „Nemzeti-szálloda" összes ter- meiben Gyopár-balt rendez.

Halálozás. Wolf Sándor moholi kereskedő, az ada-moholi hitelintézet igazgatója pénteken hosszas szenvedés után életének 41-ik évében meghalt. Teme- tése folyó hó 27-én volt nagy részvét mellett.

Régi marhalevelek. Az utóbbi időben igen sok kellemetlenség fordult elő mindenféle marhájárlat- levelekkel. A marhatulajdonosok nincsenek tisztában azzal, hogy a régi marha-járlatok meddig vannak ér- vényben és a még csak nemrég kiallított járlatokat is érvénytelennek mondják ki. A dolog azonban tévedésen alapszik. A régi járlatlevelek egy évig érvényesek még és így a múlt 1900. évi december 30-án kiallított járlat- levelek ez év végén 1901. évi december hó 30-áig használhatók. Csak abban az esetben szükséges az új járlatlevél kiallítása, ha az átiratás vagy a vásárlás most történnék. Ez esetben természetesen új járlatlevél állí- tandó ki.

Eljegyzés. Denyanovith Dezső az ujvidéki cs. és kir. gyalogezred főhadnagya eljegyezte Strone Ilonka kisasszonyt dr. Strone Ferenc ujvidéki kórházi főorvos leányát.

Névmagyarosítás. Fernbach Antal, kolluthi illetőségű, temesvári lakos a belügyminiszter engedély- vel vezetéknevét „Kömlödi"-re magyarosította.

Népszámlálási humor. Egy atyafi így töltötte ki az ő népszámláló lapját. Tud-e írni? — Tud, de váltót nem ír alá. — Van-e testi fogyatkozása? — Egészséges, mint a makk. — Van-e háza? — Minden korcsma. — Van-e földje? — Az egész világ. — Mi a főfoglalkozása? — Mindenféle. — Hol van alkalmazva? — Itt, ott, amott. — Ki az eltartója? — Minden ember, a ki munkát ad, de most nincs munka. — Mi a mellék- foglalkozása? — Agyrájáró alvás. Nem tudjuk, tréfát üzött-e az illető, vagy szűk látóköre iratta vele az ada- tokat. Ha tréfa, úgy szigorú büntetés fogja utolérni, mert a tréfa is kibagást kepez és 100 koronáig terjed- hető pénzbüntetést vonhat maga után.

Morfium mérgezés. Ujvidékről írja levelünkönk: Szenzacios mérgezési eset képezi most városzerte a közbeszéd tárgyát. Nikolics Persza nevű cigányasszony 23 morfium port vett be, melytől rövid kiulódás után elalélt és meghalt. Ez a rövid tényállás. Az elhalt ci- gányasszony férje Nikolics Alexa megjelent a rendőr- segnél és a következőket adta elő: Felesége az elmúlt napokban Kucurán járt, hol beteg lett és dr. Janoky Istvan orvoshoz ment és baja ellen orvososágot kért. Dr. Janoky István az asszonynak 50 drb morfium pasz- tillát adott. A különben is süket asszony, az orvos által adott instrukciókat nem vette talán figyelembe és 48 óran belül 23 morfium pasztillát vett, mígelye folytán morfium mérgezés állt meg és az asszony a mérgezés tünetei között meghalt. A vizsgálat nagy erelylyel fo- lyik, mely az után kifogja deríteni, hogy kit terhel a cigányasszony halála.

Sikkasztó vasuti penztáros. Krsits István m. kir. államvasuti penztáros az ő becei vasuti állomá- son folyó hó 22-iken 1600 koronát elsikkasztva meg- szökött. Tavirati megkeresésre az adai rendőrség is nyomozott és pedig nem sikeritelenül. Folyó hó 24-én este 9 órakor a rendőrőrsjárat a tiszai csárdában rátalált a penztáros urra, a ki forralt bort idogalt az államva- sutak penzéből. Krsits Istvant az őrsjárat letartóztatta és a rendőrkapitány elé állította. Itt megmóztatván, 1313 koronát találtak nála — a mit még nem volt ideje elkölteni. Krsits töredelmesen bevallotta a sikk- kasztást, a mely után másnap a kellő kísérettel átkisér- tek az ő-becei járásbírosághoz.

Egy darab élet. A „Legjobb könyvek" című regénytarbau ismét magyar szerző jutott szóhoz, még pedig olyan magyar szerző, a kinek a műveit nagy szet- tettel olvassák: Barsony István a leírások mestere. A kitünő író „Egy darab élet" címmel latta el elbeszélé- seket tartalmazó kötetét, jelezvén, hogy az életet raj- zolja s hogy műveben az igazi élet lüktet. Barsony Ist- ván tizenegy elbeszélést nyújt az olvasóknak, olyan tizen- négy bravurosan megírt elbeszélést, melyeknél jobbat a magyar népliteratura aligba mutathat fel. Nemcsak meg- irasuk mutat az író kiváló talentumára, de maguk az elbeszélések is nagy tehetséget mutatnak. Az ötlet, a mely felcsillan bennük, a mese, a mely gondal szer- kesztett, a jellemző erő, a mely az alakokat megeleve- lenti, teljesen hozzásimul az elbeszélő hang bravurossá- gához. Azt hisszük, hogy Barsony Istvánnak ez a tizen- négy elbeszélésből álló kötet irói munkásságának leg- javát adja s teljesen méltó arra, hogy a legintelligensebb olvasó is figyelmére méltassa s könyvtárának megsze- rezze. A kötet ára, mint a „legjobb könyvek" mindegyik kötetéé, egy korona. Kapható Légrády testvérek könyv- kiadóhivatalában (Váci körút 78.) és minden könyvke- reskedésben.

Veszedelmes vevők. Bukinból írjak, hogy ott tegnapelőtt vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt. Mráz Ferenc ottani kereskedő boltjába három vidéki parasztember lépett be, a kik különböző árucikkeket kértek. Mialatt a kereskedő a vevők kiszolgálásával foglalkozott, az egyik ember a rajta volt szűr alul egy éles baltát rántott elő és azzal a kereskedő fele csapott, a kit az ütés a vállán ért. A támadásra a kereskedő segélyért kiáltott és éppen abban a pillanatban lépett be a boltba Bodó Adam a kereskedő szomszédja, a mikor a három rabló a kereskedőt megragadta és leakarta teperni. A mint a belépő Bodót meglattak, utat törtek maguknak és elmenekültek a merénylők. Bodó és a megtámadott kereskedő lármájára többen üldözőbe vették a merénylőket, kik azonban a község szelén rájuk várakozó kocsira felkapva, elmenekültek.

Gyilkosság. Bács-Topolyáról írjak lapunknak: Gálík József kis-hegyesi illetőségű asztalosinas Deutsch bács-topolyai asztalosnál és Németh Matyas kőművesnek segéd fia egymásnak régen haragosai voltak és már régóta összetűzték mindannyiszor, midőn az ipariskolából kijöve összetalalkoztak. E kisebb esetepetek befejezését képezte a f. hó 25-iki döntő küzdelem, a melynek Németh János áldozatát esett. A jelzett napon — pénteken — este Németh János lesbe állt az Attila- utca sarkán és ott kivárta, míg Galik az ipariskolából kijöve, hazafelé ment s midőn ez mellette elhaladt, rátámadt egy bottal és itni kezdte. Galik megismerve régi ellenségét, kirántotta vésőjét és azzal Németh felé csapott; a szurás Némethnek nyakát érte és pedig oly szerencsétlenül, hogy ez nyomban összeesett és meghalt, a győztes ellenfel pedig futva menekült el dicsősége színteréről és bazaarve, még dicsőkedett a gazdájának, hogy most kedvére megszurta régi ellenségét. A küz- delem lefolyását senkisémm láthatta, mert ez tudvalevő dolog, hogy Topolyán este csak akkor lehet valamit látni, ha a hold világít, másként pedig a gyalogközle- kedés még a fűtécán is veszedelmes, mert nálunk azt a néhány lámpát, a mely a fűtécán van, csak kivéte- lesen ünnepi alkalmakkor szokas meggyújtani. A vérben heverő tetemet a belébotlott szomszédok vitték haza atyja Németh Matyas házához és rögtön értesítették a csendőrséget. A fiatal 18 éves gyilkost még az nap este elfogták; midőn a csendőrök érte mentek, már nyugodtan aludt; vallatásakor beismerte, hogy ő szurta meg Némethet, de megölni nem akarta és nem is tudta, hogy az év meghalt. A szerencsétlen áldozatot 26-án d. u. boncolta fel a törvényszéki orvos Janka vizsgálóbíró jelenlétében és konstátálta, hogy a rögtöni halál a főtűtér és légeső átmetésze okozta. A szerencsétlen ál- dozatot a boncolás után nagy részvét mellett temették el.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Pályázati hirdetmény.

A Zombi Takarékpénztárnál ujonnan rend- szeresített és 1400 korona fizetéssel és 400 ko- rona lakpénzzel javadalmazott III. segédkönyvelői állásra ezennel pályázatot nyitok.

Az ezen állást elnyerni óhajtok tartoznak életkorukat, nyelvismereteiket, eddigi működésüket és a felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgá- latának, vagy pedig az államszámvitelni állam- vizsga sikeres letételét igazoló okmányokkal fel- szerelt folyamodvényaikat **folyó évi február hó 10-ig** alulirotnál benyújtani.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztott köteles működésének megkezdése előtt óvadék fejében fizetésének kétszeres összegét készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban, vagy végre három- szoros értékű birtok által fedezett jelzálog által biztosítani.

Zombor, 1901. január hó 28.

Sándor,
igazgató.

6137. szám. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A zombori járásához tartozó Bezdán községében türesedésben lévő s évi 100 korona fizetéssel javadal- mazott községi sztlésznői állásra a kiirt pályázat ered- ménytelenége folytán új pályázat hirdettetik. Felhivat- nak mindazok, kik ez állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket **1901. évi február hó 28-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később beadottak figyelembe vétetni nem fognak Zombor, 1901. évi január hó 25-én.

Tárczay Dezső,
főszolgabíró.

3-1

149. szám. kig. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A Mohol községében lemondás folytán megüritlt községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek. Ezen állás évi javadalmazása 1200 korona fizetes, 60 korona utiátalány és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak szedhetési joga.

Felhivom a pályázni óhajtokat, hogy kellően szerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **folyó évi február hó 20-ig** beadják, mert a felszerelentlenül, vagy később érkezettek figyelembe venni nem fogom. Zentán, 1901. évi január hó 15-én.

Dr. Mikosevits Kanut,
főszolgabíró.

3-3

Hirdetmény.

A szabadkai kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a fenti számú végzésével elrendelte a Bacs-Bodrogh vármegyébe keblezett Sándor község urbéres birtokosainak az 1836. évi X. t. c. és az 1871. évi LIII. t. c. értelmében leendő megszavaztatását arra nézve, hogy a birtokosoknak birtokarányában számítandó többébe öhajítja-e a községbeli urbéres természetű külső földbirtokoknak a tagosítását.

A szavazás határnapjaul **1901. évi február hó 22-ikének délelőtti 10 óraja** tűzött ki. Azok birtoka, kik nem szavaznak, a tagosítást öhajítókéhoz fog számíttatni.

A szavazás egyéb módoszatai a kir. törvényszéknél és Sándor községben a hirdetési tablán kifüggesztett fenti számú végzésben megtekinthetők.

2-1
Szabadkán, 1901. évi január hó 12-ik napján.

P o l g á r,
elnök.

3-3

11224 sz.
tkvi 1900.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Henneberg Sándor végre hajtónak Gyuracska Julia férj Sümegi Istvánné végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Zomborban fekvő, a zombori 729 sz. betétben végre-hajtást szenvedő Sümegi Istvánné szül. Gyuracska Julia tulajdonául bejegyzett A. I. 1-2. sorsz. a felvett 1150, 1151 hr és 179. ö. i. sz. a. ház és 397 □ ölnyi jóságtestre 1440 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1901. évi február hó 4-ik napján délután 3 órakor** a zombori kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10% át vagyis 144 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előltes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi november hó 14. én.
A zombori kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. tszéki bíró.

169. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Katymár, Bacs Madaras községekből álló Katymár székelylél szervezett s leköszönés folytán turesedésbe jött körállatorvosi állásra pályázatot nyitok s felhívom folyamodni öhajítókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **foljó évi február hó 5-ig** nyújtsák be.

Ezen állás javadalmazása 1200 korona fizetés; továbbá vagatási szemledij fejében:

- a) 1 drb szarvasmarba után 40 fillér,
- b) 1 drb egyéven aluli borju után 20 fillér,
- c) 1 drb sertés után 20 fillér,
- d) 1 drb juh vagy kecske után 20 fillér.

Bacs-Almás, 1901. évi január hó 18. an.

Mentényi,
szolgabíró.

2-1

95. szám.
kig. 1901.

Arverési hirdetmény.

Melykut község alulirt elüljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező s a melykúti 1. számú betétben A. II. 1018. br. 612. ö. i. számú u. n. régi orvosi lak. ahhoz tartozó beltelekkel, a községi képviselőtestület 11/kgy. 1900. számú határozata s a megyei törvényhatósági bizottság 1339/kgy. 1900. sz. engedelye folytán **foljó évi február hó 4-en délelőtti 9 órakor** a községben tanácstermében megtartandó nyilvános szóbeli árverésen eladatik. Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órak alatt megtekinthetők.

Melykuton, 1901. évi január hó 15-én.

Lajthay Benjámín, Balog László,
községi jegyző. 3-3 községi bíró.

168. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Bacs-Almás, Tatabáza, Matheovits községekből álló, B.-Almás székelylél szervezett s leköszönés folytán turesedésbe jött körállatorvosi állásra pályázatot nyitok s felhívom folyamodni, hogy kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb **foljó évi február hó 5-ig** nyújtsák be.

Az állás jövedelmezése 1200 korona fizetés és a vagatási biztosi teendőért a vagatásból befolyó összeg fele.
Bacs-Almás, 1901. évi január hó 18. an.

Mentényi Sándor,
szolgabíró.

2-2

Hirdetmény.

Bezdán község elüljárósága meghirdeti, hogy a község tulajdonát képező nagyszigetnek legelgetésre használt mintegy 750 kataszt. holdnyi területét, amelyhez a tiz kilométer hosszú védgáttest is tartozik, **foljó évi február hó 2-ik napján délután 3 órakor** a község háza tanácstermében nyilvános árverésen, a József naptól József napig terjedő egy évre, hasznosbérbe adja.

Kelt Bezdánban, 1901. január hó 27-én.
Bosnyák János, Flesz Simon,
jegyző. 2-1 bíró.

Alkalmazást keres.

Alulirtott a szőlős-gyáli vincellérképző tanfolyamot elvégezván, alkalmazást keresek.

Dautován, 1901. január 24.
Bende Máté.

3. szám
II. 1901.

Kihirdetés.

A begécsi anyakönyvi kerület alulirtott anyakönyvvezető helyettese kihirdeti, hogy:

1. Bogovej Nikodem, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) földmívelési napszános, lakohelye Begecs, születési helye Begecs, ideje 1882. évi szeptember hó 23-ik napja s aki Bogovej Dóme (Mita) és neje született Csárnits Maria begécsi lakosok fia.

2. Pivárevits Vukoszava, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakohelye Divos (Szerém megye), születési helye Divos (Szerém megye), ideje 1881. évi július hó 18-ik napja s aki néhai Pivárevits György és neje özvegy Pivárevits született Gyurkovits Anna divosi lakosok leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívotnak mindazok, akiknek a nevezett házassalokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulirtott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi elüljárósága (illetéleg anyakönyvvezetője) útján jelentsek be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Begécsen és a „Bácska” e. lapban.

Kelt Begécsen, 1901. évi január hó 24-ik napján.

Gaisin Tamás,
anyakönyvvezető-helyettes.

Meghívás.

Az „Első bukini segélyszövetkezet” **1901. évi február hó 2-an délután 2 órakor** tartja a róm. kath. iskola II. ik osztály termében XIX. ik (19.) rendes évi közgyűlését, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi közgyűlési jegyzőkönyv felolvasása.
2. Közgyűlési elnök és jegyző megválasztása.
3. Igazgatósági jelentés a lefolyt év üzleteredményéről.
4. Az évi számadás jóváhagyása s a felmentvény megadása vagy megtagadása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tagnak megválasztása.
6. Netáni indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

371. szám.
kig. 1901.

Arlejtési hirdetmény.

Bacs Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága az 1900. évi október hó 9-en tartott közgyűlésében 1518/1900. közgy. szám alatt hozott határozatával Ada községében egy apácavárda és leányiskola és tartozékainak felelítését 68325 korona 72 fillér költségösszeg erejéig engedelyezte.

A fentemlített építési munkák kivételének biztosítása céljából **1901. évi február hó 10-ik napjának délelőtti 10 órajára** Ada község háza tanácstermében tartandó szóbeli arlejtésre és az irásbeli zart ajánlatok beadására versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni öhajított felhívotnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elval alására vonatkozó zart ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 1/2 óráig alulirtott községi elüljárósághoz pontosan benyújtsák, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek. A pályázaton csakis képesített kömives vagy építőmesterek vehetnek részt.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előlirt és az engedelyezett költségösszeg 10% ának megfelelő összeg esatolandó, vagy az arlejtés kezdete előtt bánatpénz fejében ugyanannyi összeg készpénzben vagy ennek megfelelőleg takarékpénztári betétkönyvecskében az arlejtést vezető elnöknek kezébebe leteendő.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki müvelet és az általános feltételek a közigazgatási jegyzői irodában a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Adán, 1901. évi január hó 23-án.

Király Lajos, Bakos György,
jegyző. 2-1 bíró.

MEGHIVÓ.

A kovili első takarékpénztár részvénytársaság

1901. évi február hó 17-én, vasárnap, délutáni 2 órára a Felső-Kovil községi iskolában

tartandó

IV. évi rendes közgyűlésre,

melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

T A R G Y:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a takarékpénztár 1900. évi működéséről és javaslata a tiszta nyeresemény felosztásáról.
2. A felügyelő-bizottság jelentése és javaslata, hogy az igazgatóságnak az 1900. évi számadásokra a felmentvény megadassék.
3. 2 igazgatósági tag választása.
4. Felügyelő-bizottság választása.
5. Az alapszabályok 24. § a értelmében előlirt indítványokra határozat hozatala.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból. 27. §: „A közgyűlésben akár személyesen, akár meghatalmazás útján, csak azon részvényeseknek van szavazati joguk, a kik részvényeiket 8 nappal a közgyűlés előtt az igazgatóságnál letetemenyítették.” -- 28. §: „Azon részvényeseknek, a kik 3 hónapnál rövidebb idő óta bírnak részvényeiket, a közgyűlésben nincs szavazatuk.”

VAGYON		Mérleg számla.		TEHER.	
Készpénzben	3972 40	Részvénytőke 600 db részvény á 100 K.	60000 —		
Váltókban	278589 —	Tartalékalap	4200 —		
Értékpapirokban	340 —	Intezeti ház külön tartalékalap	4000 —	8200 —	
Intezeti ház	4739 —	Takarékbetétek	134252 14	157411 48	
		Heti betétek	23159 34		
		Visszszámított váltók		50936 63	
		Fel nem vett nyeresemény		20 —	
		Az igazgatóság és felügyelő bizottság javaslata az 1900 évi tiszta nyeresemény felosztására:			
		Tartalékalapnak	2600 —		
		Külön tartalékalapnak	1914 87		
		Igazgatóságnak tiszteletdíj	557 42		
		Elosztandó nyeresemény 600 részvény á 10 K.	6000 —	11072 29	
					287640 40
	287640 40				
KIADÁS.		Veszteség- és nyereség-számla.		BEVÉTEL.	
Betéti kamatok	8073 50	Kamatok és díjak	26926 37		
Betéti kamatadó	807 59				
Adó	1771 77				
Hazbér	300 —				
Fizetések	2768 —				
Igazgatóság tiszteletdíja	772 37				
Költségek	958 85				
Behajthatatlan követelések leírása	400 —				
Tiszta nyeresemény 1900. évben	11072 29				
	26926 37				26926 37

Kelt Felső-Kovilon, 1900. évi december hó 31-én.

Veszelinovits Koszta s. k., Bajazetov Zsivkó s. k., Katyanszki Zsiván s. k.,
könyvelő. igazgató. pénztárnok.

A fő- és mellékkönyvekkel összegegyeztetett és mindenben megegyezőnek találtott.

Kelt Felső-Kovilon, 1901. évi január hó 18. an.

Tyirts Jovan s. k., Arsenievits Velizár s. k., Stojnov Acza s. k.,
a felügyelő-bizottság tagjai.

Zembar. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvendéjából.